

Matkakertomus: NFGP Nordic Leader Seminar 25-28.8.2021 Oslo, Norja

Elokuussa 2021 jo puolitoista vuotta kestänyt COVID-19 pandemia hellittää hetkeksi ja pohjoismaiden yleislääkäriyhdistysten edustajat pääsevät monen yrityksen jälkeen tapaamaan. Suomesta mukana olivat SYLY:n edustajina Juha Auvinen ja Merja Laine sekä NYGP edustajana Annika Kolster. GPF:n edustajina olivat Jaana Puhakka ja Johanna Salmio. Yhteisiä keskusteluaiheita oli paljon, koronavuosien kokemuksia puitiin perusterveydenhuollon näkökulmasta pohtien tulevaisuutta ja yhteisiä haasteita mutta ennen kaikkea toisiltamme oppien. Kunkin maan edustajat kertoivat lyhyesti maansa ajankohtaisista asioista. Seminaaria edelsi etänä tehty yhteistyö tärkeiden aiheiden parissa.

Yleislääketieteen ydinarvot – Core Values and Principles of General Practice / Family Medicine

Ydinarvojulistuksen tavoite on tuoda erikoisalan erityispiirteet näkyväksi sekä sanottaa yleislääkärin keskeinen tehtävä potilaan ja väestön terveyden edistäjän. Julistus julkaistiin Scandinavian Journal of Primary Health Care -lehdessä joulukuussa 2020 (https://www.nfgp.org/flx/nfgp/core_values/).

Nordic Leader seminaaria ennen nauhoitettiin video julistuksesta:

<https://www.youtube.com/watch?v=cbwtk3Ax0E4>

Löydät lisäksi Yleislääkärin Sydänäänät podcastissa jakson [Yleislääkärin ydinarvot vieraana Juha Auvinen](#) jossa keskustelemme aiheesta laajemmin. Jakso löytyy Soundcloudin lisäksi Spotifyssa.

Pohjoismaiden yleislääketieteen erikoistumisen suositus

Erikoistumisjärjestelyt vaihtelevat pohjoismaiden välillä melkoisesti, mikä on ymmärrettävää järjestelmien ollessa erilaisia. Nordic Young General Practitioners -verkoston tekemä kooste luo erikoistumiseen yhteisiä tavoitteita: https://www.nfgp.org/files/31/nygp_specialist_training_statement_2021.pdf

Keskustelu jatkuu ja [NYGP Specialist statement](#)'a kuunnellen saat enemmän näkemystä vuoden kestäneestä keskustelusta.

Mitä Pohjoismaissa tapahtuu?

Ruotsi: Advocating for Family medicine: Miten ajaa perusterveydenhuollon asiaa?

Ruotsin haasteet kuulostavat tutuilta: Yleislääkäreistä on pulaa, sairauksien hoito on sairaalakeskeistä ja hoidon jatkuvuus on uhattuna. Magnus Isacson/SFAM herättääkin keskustelun kysymällä: poliitikot eivät tiedä mitä yleislääkärit tekevät, mutta tiedämmekö itse, mitä olemme tekemässä?

- Hospital oriented health care system
- Shortage of general practitioners - problems with workload, lack of continuity of care
- Unequal distribution of primary care (regional differences in accessibility and quality of care)
- Lack of representation of general practitioners - interest organisation (Distriktsläkarföreningen) without direct mandate to negotiate
- "Innovation" focuses on "accessibility" and "stand alone digital services" (ex Kry, MinDoktor)
- 21 different regions with 21 different visions on primary care
- National consensus on "strengthening primary care" towards *GOD OCH NÄRA VÅRD*, but...
- Lack of relevant research - hospital specialists define the job of the general practitioner (weak scientific infrastructure, *guideline development for GPs by GPs*).

Mikä neuvoksi?

Kirjoitusprojekteilla ja Yleislääketiedettä nostamalla joskus vahvojakin sanoja käyttäen yritetään tuoda Yleislääketieteelle näkyvyyttä, esim. [Störst av Allt är Allmänmedicinen](#)

<https://sfam.se/> Svensk förening för Allmänmedicin tuottaa myös podcastin nimeltä [SFAMpen](#)

Norja: National implementation of Choosing Wisely – viisaat valinnat/vältä viisaasti

Norjassa ylihoidon haitat puhuttavat laajalti. Inhimillistä kärsimystä ja yhteiskunnalle haittaa aiheuttava hoito - ongelmatiikka on tunnistettu laajalti. Tärkeää on ollut eri ammattiryhmien välinen yhteistyö. Kansalliselta Kloke valg - sivustolta löytyy eri erikoisalojen kirjoituksia.

<https://www.legeforeningen.no/kloke-valg/>

Potilasjärjestöjen ääni on ollut tärkeässä asemassa ylidiagnostiikan ja ylihoidon torjunnassa.

Tanska: Realistic medicine – miten hallita työmäärää ja miten taata jatkuva oppiminen?

Tanskan yleislääkärit ovat pitkälti yksityisyrittäjiä, ja praktikat pieniä. Maassa on vahva yleislääketieteen perinne, mutta hoidon koordinaation tehtävä pelätään häviävän.

Vapaaehtoinen oman osaamisen auditointi tapahtuu kluster-tapaamisten avulla. Ryhmämuotoinen laatutyö on ollut menestyksellinen, jopa 98 % yleislääkäreistä kuuluu klusteriin (ryhmään) ja tapaa säännöllisesti aiemmin sovitun teeman ympärillä. <https://www.kiap.dk/kiap/klynge/om/klyngekort.php>

Suomi: Comparing national clinical guidelines processes and the role of GP's – Monisairas potilas Käypä Hoito suositus ja Laadukkaat tietolähteet.

Terveysportti on suomalaiselle lääkärille itsestään selvä jokapäiväinen työkalu. Se on aikaansa edellä, eikä vastaavaa kaikissa maissa olekaan. Monisairas potilas Käypä Hoito suositus ilmestyi 2021 ja on antanut tukea ison potilasryhmän hoidossa. Vastaavaa ei ole muissa pohjoismaissa.

<https://www.kaypahoito.fi/hoi50126>

Islanti: Speciality training in General Practice – Laadukas erikoistumisohjelma

Islannin erikoistumisohjelma herättää sekä ihailua että kateutta. Hyvin järjestelmällinen ja tavoitteellinen ohjelma sisältää viikoittaiset erikoistuvien tapaamiset, järjestetyn työnkierron sekä arvioinnin. Ohjelmasta voit oppia lisää seuraamalla Yleislääkäriin Sydänäänien podia, jossa pian ilmestyy pohjoismaiden erikoistumispolkuja esittävä jakso.

Mitä seuraavaksi?

Stavangerissa järjestetään 21-23.6.2022 NCGP, jota edeltää nuorten lääkäreiden prekongressi.

www.ncgp2022.no